

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIX. Huius dogmatis causa vapulat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *ὡς τὸ πάλαι ἔχρησθη, περὶ οὗτος ὁ ἰσχυρὸς λόγος, ἀφ' οὗτος αὐτὸν ἐκείνην, ὡς οἱ ἄποστολοι τὸ χρεῖον, φέρει τὸ ἕκαστος ἐν χρεῖσιν, καὶ ἀδελφοί, καὶ διχαί, καὶ σὺ φέρων, καὶ ὁ αὐτὸς πᾶσι τὰς ἐπισημασίαις, ἢ ὅτι οὗτος ἀπολογούμενος, ὅτι οὐκ ἀδύνατον τὸ τοιοῦτον ἔχειν ἡμῶν ἀπαρτίσασθαι τὰς ἀποδείξεις, ἢ τὰ ὑπάρχοντα, καὶ εἰδέναι πῶς ἔστιν, ἄλλ' ἴσως ἀπ' ἐκείνου μὲν τὸ ἡμέτερον ἀρῆσαι, ἢ δὲ τὰ ἐπισημασθέντα ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἡμῶν ἀδύνατον, ἢ ἢ ἐπισημασθέντα ἀπὸ τῶν ἡμῶν, καὶ πᾶσι τὰ ἀρετῶν.*

XIX. Sed nec fugit diligentiam Iprensis Episcopi isthoc Origenis deliramentum iam ante notatum à Magdeburgensibus, quod luculenter exagitat Tom. 1. libr. 6. cap. 12, & 15. *Magd. Cent. 3. cap. 10.* & præcipue libr. 4. Tomi ejusdem, cap. 19. ubi hanc ἀπαθείαν ἐ Pythagoreorum, Stoicorum, Diogenis, Pyrrhonis, aliorumque Philosophorum Scholis manasse demonstrat. In quo miror hoc ei excidisse: *Quamquam nec Origenes huius impassibilitatis primus auctor fuit.*

B *Nam ut nihil de Manicheo dicam. jam olim Stoici putantur fuisse illius ἀπαθείας αὐτορες.* Quasi Origenem Manichæus tempore præcesserit, quem certum est annis post Origenis obitum circiter viginti & uno hæresim suam promulgasse. Tum hoc loco, & libr. 6. cap. 12. Tomi ejusdem, Priscillianum, Manichæum, Gnosticos, Evagrium Hyperboritam, Iovinianum, Pelagium, totiusque pene Syriae Hæreticos doctrinam hanc ab Origene sumfisse auctore docet Hieronymo; interque eos Evagrium librum edidisse *ἐπὶ ἀπαθείας*, qui à Rufino Latine convertus est. Solertè deinde observat non satis caute Hieronymum distinxisse illa duo, facultatem habere non peccandi, & non habere facultatem peccandi hoc est, *posse non peccare, & non posse peccare.* Quorum alterum è libero pendet arbitrio, quo fit ut possimus peccare, vel non peccare, gratiæ modo ad id postremum suppetat auxili-

C lium; alterum vero arbitrij humani libertatem tollit, & à Valentinianis propugnabatur, qui homines *ἀσάμωτοι* eius esse volebant naturæ, quæ peccatum nullo modo reciperet: quod dogma, dogmatique auctores perpetuis velitationibus Origenes urgebat; numquamnon hoc inculcans, nullam esse naturam quæ non sit boni & mali capax, adeo ut ne ipsi quidem Angeli à peccato, peccatiq; pœnis essent immunes. Perperam ergo Hieronymus *ἀσάμωτον*, idem esse retur, quod, *sine peccato*; nam, *ἀσάμωτος*, est, *incapax peccati*: perfectos autem non incapaces peccati volebat Origenes, neque Pelagius, sed peccato carere posse; imo vero prædicabat Pelagius non id agi, utrum aliquis peccati per totam vitam fuisset exors, sed utrum homines peccati exortes esse queant, quod per arbitrij liberi vires fieri posse affirmabat; & Adamantius quoque neminem sine peccato vixisse putabat, ut supra dixi. Atqui fieri posse non negabat Augustinus ut esse posset homo in hac vita sine peccato, id modo gratiæ auxilio, non naturæ viribus referretur acceptum: *Nam qui dicunt, inquit, esse posse in hac vita hominem sine peccato, non est eis continuo incauta temeritate observandum. Si enim esse posse negaverimus, & hominis libero arbitrio, qui hoc volendo appetit, & Dei virtuti vel misericordie, qui hoc adjuvando efficit, derogabimus.* Nec satis proprie idem Hieronymus *ἀσάμωτος* reddidisse videtur, *impeccantiam*, idest, *non peccare*: quod reddendum erat, *impeccabilitatem*, idest, *non posse peccare.* Perperam quoque scriptum ab eo est: *Illud autem Origenis proprium est, esse possibile, cum se aliquis ad meliora converterit, ad tantam fortitudinem pervenire, ut ultra peccare non possit, pro eo quod scribere debuit, ut ultra non peccare possit.* Ge-

nuina ergo ea fuit Origenis sententia, homines omnes peccatis esse obnoxios; qui vero acquirendæ virtuti, & delictis expurgandis dederit operam, & ad perfectionem conscenderit, vitiorum incitamenta propriis viribus pessumdare posse si velit, ab iisque neutiquam tentari. In quo geminus est error, quod virum perfectum ad calcandas peccati blanditias gratiæ præsidio non egere velit, & quod tentationibus eum minime percelli censeat; cum certum sit vitam hominis certamen esse perpetuum, & Paulo ipsi datum fuisse stimulum carnis.

E

XX. Quemadmodum evectos ad summum virtutis apicem homines peccatis obnoxios non esse definivit Adamantius; ita asseruisse visus est non posse eos emergere à vitiis, & ad virtutem regredi, ac renovari per pœnitentiam eos, qui post acceptum à Deo gratiæ divinæ lumen iterum sese peccatis obstrinxerint: Petrum quidem cum Christum ejurando peccavit, nondum accepisse Spiritum sanctum; nobis vero si eo accepto peccaverimus, neque in hoc saculo, neque in futuro veniam iri concessum. *Hoc attende, inquit Tractat. 35. in Matth. quoniam ante galli cantum, & ante Spiritum sanctum, in tempore noctis profunde, etiamsi frequenter denegaverit quis, vivere potest: quod manifestum est ex eo, quod ter denegavit Petrus. Si autem post galli cantum, vel semel in quocunque periculo constitutus denegaverit quis, impossibile est eum renovari in pœnitentiam, ut iterum crucifigat sibi Filium Dei.* Clemens quidem Alexandrinus Stromat. libr. 2. iteratam hanc pœnitentiam, qua post conversionem homo peccatis dedius tangitur, esse affirmat quasi quamdam novi peccati meditationem; minime vero ita insanit, ut homini post illam pœnitentiam peccanti nullum ad virtutem regressum patere putet, nec ullum alteri pœnitentiæ locum superesse velit. Nempe eo impulerunt utrumque perperam accepta isthæc ex Epistolæ ad Ebræos cap. 6. v. 4, 5, 6.

F

Hieron. in Epistol. ad Cæsiph. contr. Pelag. c. 1. & in Proem. ad Dialog. contr. Pelag. & in Proem. Comment. in Ierem. libr. 4. Hieron. in Epistol. ad Cæsiph. c. 1.

Augustin. lib. de pecc. mer. libr. 2. cap. 6.

Hieron. in Proem. l. 4. Comment. in Ierem. Hier. Proemio Dial. ad Pelag.